

Sid 1 (1)

REMISSYTTRANDE

2023-03-23

Dnr 0048/23

Er referens: Ju2023/00144

Remissyttrande över *Skärpt återbetalningsskyldighet i brottmål (Ju2023/00194)*

Brottsförebyggande rådet (Brå) har fått rubricerade promemoria på remiss och lämnar utifrån de utgångspunkter som Brå främst har att beakta följande synpunkter.

Brå har ingen principiell invändning mot förslagen att skärpa återbetalningsskyldigheten i brottmål.

Samtidigt ser Brå en risk att promemorian kan underskatta den effekt som de föreslagna skärpningarna kan få i form av en ökad skuldsättning, och konsekvenserna av detta. Det framgår av promemorian att underlaget för att bedöma förslagets effekt på bland annat skuldsättning är mycket osäker, då det i dag saknas statistik över hur ofta eller på vilken grund som återbetalningsskyldighet i brottmål sätts ned.

Forskning har lyft skuldsättning som en faktor som kan försvåra upphörandeprocessen (Brå 2021:5), och som därmed kan bidra till att kriminella karriärer blir längre. Mot bakgrund av den relativt lilla ökning i intäkter till staten som förslaget förväntas ge och de ökade samhällskostnader som även ett relativt litet antal förlängda kriminella karriärer skulle kunna leda till, menar Brå att det kan finnas en risk att förslagen blir kontraproduktiva ur både ett brottsoffer- och samhällsekonomiskt perspektiv (se t.ex. Brå 2017:8, s. 71–72 för svenska nationalekonomers skattningar av samhällskostnaderna kopplade till vissa brottstyper).

Om förslagen genomförs menar Brå att förslagets effekter på skuldsättning bör utvärderas.

Detta yttrande avges av generaldirektör Mattias Larsson efter föredragning av enhetschef David Shannon.

Mattias Larsson

David Shannon